

24.3.1988

Työeläkelaitoksille

TYÖELÄKEJÄRJESTELMÄN TIETOJEN ANTO

Eläketurvakeskus on antanut ohjeet työeläkejärjestelmän tietojen antamisesta yleiskirjeessä 21/81 ja sitä täydentävässä yleiskirjeessä 6/84.

Vuoden 1988 alussa tuli voimaan henkilörekisterilaki. Se vaikuttaa tietojenannossa lähinnä tietojen antamisessa henkilölle itselleen. Tämän lisäksi alussa mainittujen yleiskirjeiden jälkeen on eri lakeihin tullut muutoksia, joilla on jossain määrin laajennettu työeläkejärjestelmän tietojenantovelvollisuutta.

Nämä ohjeet korvaavat yleiskirjeet 21/81 ja 6/84.

ELÄKETURVAKESKUS

Heikki Poukka
Heikki Poukka

Pentti Koivisto
Pentti Koivisto

24.3.1988

TYÖELÄKEJÄRJESTELMÄN TIETOJEN ANTO

	Sivu
1 JOHDANTO	1
2 TIETOJEN ANTAMISMENETTELY	2
2.1 Yleistä	2
2.2 Henkilölle itselleen työeläkelakien perusteella	3
2.2.1 Terveystilaa koskevien tietojen antaminen vakuutetulle tai eläkkeensaajalle itselleen	3
2.3 Henkilölle itselleen henkilörekisterilain nojalla	4
2.3.1 Henkilörekisteri	4
2.3.2 Tarkastusoikeus	4
2.3.3 Tarkastuspyyntö	5
2.3.4 Tietojen antaminen	5
2.3.5 Annettavat tiedot	6
2.3.6 Tarkastusoikeuden rajoitukset	6
3 TIETOJEN SALASSAPITO- JA ANTAMISSÄÄNNÖKSET TYÖELÄKE- JA LÄHILAEISSA	7
3.1 Salassapitosäännökset	7
3.2 Tietojen antamissäännökset	8
3.2.1 Asiakirjojen julkisuus	8
3.2.2 Vapaakirjaa tai muutoin eläkeoikeutta koskevien tietojen antaminen työntekijälle ja yrittäjälle itselleen	8
3.2.3 Henkilörekisterilain mukainen tarkastusoikeus	9
3.2.4 Eläkeasian hoitamista varten tarvittavien tietojen antaminen edunvalvojalle	9
3.2.5 Eläkejärjestelyä koskevien tietojen antaminen työnantajalle ja yrittäjälle	9
3.2.6 Tietojen antaminen Eläketurvakeskukselle ja toiselle eläkelaitokselle	10
3.2.7 Muut lakisääteistä työ- ja virkaeläkettä maksavat eläkelaitokset	10
3.2.8 Maatalousyrittäjien eläkelaitoksen velvollisuus antaa tietoja liikennevahingon korvauksen laskemiseksi	10
3.3 Eläketurvakeskuksen valtuuttamat palvelupisteet	11
3.4 Eläkelaitosten palvelupisteet ja asiamiehet	11
4 VIRANOMAISTEN JA LAITOSTEN OIKEUS SAADA TIETOJA MUISSA LAEISSA OLEVIEN SÄÄNNÖSTEN MUKAAN	12
4.1 MELA luopumiseläkelaitoksena	12
4.2 Kansaneläkelaitos ja sen paikallistoimistot	12
4.3 Työttömyysviranomaiset ja työttömyyskassat	13
4.4 Tapaturmavakuutuslaitokset ja valtiokonttori tapaturmavakuutuslain tarkoittamissa tehtävissä	13
4.5 Sosiaalihuollon viranomaiset	13

24.3.1988

	Sivu
4.6 Holhoojat ja virkaholhoojat	14
4.7 Holhouslautakunnat	14
4.8 Uskotut miehet	15
4.9 Terveysviranomaiset	15
4.10 Suojatyön järjestäjät	15
4.11 Verohallitus, lääninverovirasto ja liike- vaihtoverotoimisto	16
4.12 Verotoimistot ja -virastot	16
4.13 Erorahasto	16
4.14 Poliisiviranomaiset	17
 5 TIETOJEN ANTAMISESTA NIILLE, JOILLA EI OLE LAKISÄÄTEISTÄ OIKEUTTA TIETOJEN SAAMISEEN	 17
5.1 Asianajajat	17
5.2 Aviopuolisot ja muut lähiomaiset	17
5.3 Henkivakuutusyhtiöt	17
5.4 Kunnalliset oikeusaputoimistot	18
5.5 Lehdistö ja muu julkinen sana	18
5.6 Liikennevakuutusyhtiöt ja valtiokonttori liikennevakuutusasioissa sekä tapaturma- virasto sotilasvammalain mukaisissa asioissa	18
5.7 Lomalautakunnat	18
5.8 Pankit	18
5.9 Sairaalan sosiaalihoitajat	18
5.10 Sosiaalihallitus	19
5.11 Tutkijat	19
5.12 Työnantajat	19
5.13 Ulosottoviranomaiset	19
5.14 Vakuutusalan Kuntouttamiskeskus	19

24.3.1988

TYÖELÄKEJÄRJESTELMÄN TIETOJEN ANTO

1
JOHDANTO

Eläketurvakeskuksella ja työeläkelaitoksilla on hallussaan työeläkejärjestelmän hoitamisessa tarvittavat tiedot. Ne koskevat usein yksityisten henkilöiden ja yhteisöjen taloudellista asemaa sekä henkilöiden terveydentilaa.

Pääsääntönä on pidettävä, että kaikki henkilöä, työnantajaa ja eläkelaitosta koskevat tiedot ovat salassapidettäviä eikä niitä yleensä saa antaa työeläkejärjestelmän ulkopuolelle. Työeläkejärjestelmälle on kuitenkin eräissä laeissa säädetty tietojenantovelvollisuuksia.

Työntekijöillä ja yrittäjillä on työeläkejärjestelmän alusta lähtien ollut oikeus pyynnöstä saada itseään koskevia tietoja esimerkiksi rekistereistä ja eläkeasiakirjoista. Työeläketietouden lisäämiseksi vakuutetuille on pyytämättä lähetetty henkilökohtaisia selosteita, eläkeotteita rekisteriin kirjattua eläketurvasta. Samalla vakuutetulle on tarjoutunut mahdollisuus tarkistaa tietojen oikeellisuus.

Vuoden 1988 alussa tuli voimaan henkilörekisterilaki. Sen 11 §:ssä säädetään rekisteröidyn tarkastusoikeudesta. Jokaisella on oikeus pyynnöstään saada tietää mitä tietoja hänestä on lain tarkoittamaan henkilörekisteriin talletettu.

Eläketurvakeskus ja eläkelaitokset ovat jo vanhastaan noudattaneet työeläkelakien perusteella käytäntöä, joka on mahdollistanut tietojen tarkastamisen. Tarkastusoikeuden mukaiseen tietojenantoon sisältyy kuitenkin eräitä muotovaatimuksia. Tästä syystä työeläkejärjestelmässä on erotettava tietojenanto työeläkelakien perusteella ja tietojenanto henkilörekisterilain säättämän tarkastusoikeuden täyttämiseksi (kts. kohdat 2.2 ja 2.3).

Työeläkelaitosten ja Eläketurvakeskuksen on annettava järjestelmän toimeenpanossa tarvittavia tietoja toisilleen sekä muille lakisääteistä ansioeläkettä maksaville eläkelaitoksille. Kansaneläkelaitokselle annetaan työ- ja kansaneläkejärjestelmän yhteistoiminnalle välttämättömiä eläketietoja.

Osa työeläkejärjestelmän hallussa olevista tiedoista on saatu järjestelmän ulkopuolisilta laitoksilta tai virastoilta lain tai sopimuksen perusteella. Nämä tiedot on saatu vain järjestelmän sisäiseen käyttöön.

24.3.1988

Niitä ei saa yleensä luovuttaa järjestelmän ulkopuolelle silloinkaan, kun laissa on säädetty tietojenantovelvollisuus. Tällaisissa tapauksissa tietojen pyytäjällä on ohjattava tiedon alkuperäisen lähteen puoleen, ellei kyseessä ole henkilörekisterilain perusteella tapahtuva pyytäjää koskevien tietojen antaminen. Samaa periaatetta on sovittu noudatettavaksi Kansaneläkelaitoksessa työeläketietojen osalta, joita koskevat tietopyynnöt ohjataan sieltä työeläkejärjestelmälle.

Työeläkejärjestelmän sisäisestä samoin kuin eri eläkejärjestelmien välisestä tietoliikenteestä on ilmoitusohjeet asianomaisissa ETK:n yleiskirjeissä. Sovitun, vakiomuotoisen tietoliikenteen lisäksi eläkeasioiden joustava käsittely vaatii puhelin- ja muuta tietojen välitystä eläkejärjestelmien sisällä ja niiden välillä.

2

TIETOJEN ANTAMISMENETTELY

2.1

Yleistä

Tietojenanto-oikeus ja -velvollisuus eläkejärjestelmässä on rajoitettu. Salassapitosäännökset kieltävät tietojen antamisen luvatta muille kuin henkilölle itselleen. Tietojenanto on luvallista, kun asianomainen on antanut siihen valtuutuksen tai kun laissa on sitä koskeva säännös.

Jokaisessa tiedustelussa on erikseen harkittava, voidaan kysytyjä tietoja antaa. Tätä varten tiedustelusta on ilmentävä muun muassa

- kuka tietoja kysyy
- mitä tietoja kysytään
- mihin tietoja tarvitaan
- miksi tietoja kysytään nimenomaan työeläkejärjestelmältä
- tarvittaessa asianomaisen valtuutus tai viittaus lainkohtaan, jonka nojalla tietoja pyydetään

Kirjallisessa tiedustelussa on oltava leima tai allekirjoitus. Puhelimitsekin tietoja voidaan antaa. Tällöin on riittävästi varmistauduttava pyytäjän henkilöllisyydestä ja oikeudesta tietojen saantiin. Puhelinpalvelussa suositellaan käytettäväksi takaisinsoitomenettelyä. Epäselvissä tilanteissa pyytäjän asia on osoittaa oikeutensa tietojen saantiin.

Eläkelaitokset ovat yleensä yksilöineet ne henkilöt tai henkilöryhmät, joilla kulloinkin on oikeus antaa

24.3.1988

vakuutettua, eläkkeensaajaa tai vakuutuksenottajaa koskevia tietoja.

Yleisten asiakirjain julkisuudesta annetun lain 8 §:ssä on säädetty, että virkamiehen kieltäytyessä siinä mainittuja tietoja antamasta, hakija voi saattaa asian viranomaisen ratkaistavaksi. Viranomaisen ratkaisusta on hakijalla oikeus valittaa siinä järjestyksessä kuin sen viranomaisen päätökseen yleensä muutosta haetaan. Vaikka Eläketurvakeskus ja työeläkelaitokset eivät ole viranomaisia, voitaneen niihin soveltaa samoja periaatteita. Näin ollen laitos, jolta tietoja pyydetään, ratkaisee annetaanko tietoja.

2.2

Henkilölle itselleen työeläkelakien perusteella

Tietojenanto henkilölle itselleen toteuttaa paitsi työeläkeasetusten määräyksiä myös neuvontaan ja muuhun asiakaspalveluun liittyviä tehtäviä. Tietojenannon käytäntö on palvelutilanteen mukaan muokkautunut kohdassa 2.1 sanottua noudattaen.

Pyyntö voi olla kirjallinen tai asiakaspalvelupisteessä henkilökohtaisesti esitetty. Tiedot annetaan kirjallisina tai henkilölle varataan tilaisuus tutustua niihin. Erityistä varovaisuutta noudattaen tietoja voidaan antaa puhelimitsekin. Puhelimitse voidaan yleensä täydentää aikaisemman kirjallisen pyynnön perusteella annettuja tietoja. Poikkeuksellisesti voidaan palvelunäkökohta huomioon ottaen hyväksyä myös puhelimitse tehtyjä tietopyyntöjä.

2.2.1

Terveystilaa koskevien tietojen antaminen vakuutetulle tai eläkkeensaajalle itselleen

Jokaisella on oikeus saada myös terveystilaaansa koskevia tietoja siltä osin, mitä ilmenee eläkelaitoksen hallussa olevista lääkärintodistuksista. Asian luonteesta johtuen joudutaan tietoja lääkärintodistuksista annettaessa noudattamaan varovaisuutta. Jos on kysymys psyykkisestä tai muusta sellaisesta sairaudesta, josta tietojen antaminen saattaisi vahingoittaa asianomaisen terveystilaa, tietojen antamisesta joudutaan kieltäytymään. Diagnoosin tai sen tarkan koodin sisällön selittäminen asianomaiselle henkilölle on jätettävä hoitavan tai eläkelaitoksen lääkärin tehtäväksi.

Lääkärintodistuksesta ilmeneviä muuta henkilöä esim. lähiomaista koskevia tietoja, jotka on annettu luotta-

24.3.1988

muksellisesti lausunnon kirjoittaneelle lääkärille, ei saa paljastaa.

2.3

Henkilölle itselleen henkilörekisterilain nojalla

2.3.1

Henkilörekisteri

Henkilötietojen ja henkilörekisterin määritelmä sisältyy henkilörekisterilain 2 §:ään.

Henkilötiedoilla tarkoitetaan sellaista henkilön tai henkilön ominaisuuksien tai elinolosuhteiden kuvausta, joka voidaan tunnistaa tiettyä luonnollista yksityistä henkilöä tai hänen perhettään tai hänen kanssaan yhteisessä taloudessa eläviä koskevaksi.

Henkilörekisterillä tarkoitetaan henkilötietoja sisältävää tietojoukkoa, jota käsitellään automaattisen tietojenkäsittelyn avulla, sekä sellaista luetteloa, kortistoa tai muuta näihin verrattavalla tavalla järjestettyä henkilötietojen joukkoa, josta tiettyä henkilöä koskevat tiedot voidaan löytää helposti ja kohtuuttomitta kustannuksitta.

Työeläkejärjestelmän toimeenpanossa tarvittavat vakuutettuja ja eläkkeensaajia koskevat tiedot ovat yhdessä tai useammassa henkilörekisterissä. Tiedot voivat olla osittain tietokoneella ja osittain manuaalisesti käsiteltävässä muodossa. Manuaalisesti käsiteltävät tiedot ovat tietokoneräkisterin tausta-aineistoa, joka yhdessä atk-rekisterin kanssa muodostaa yhden loogisen kokonaisuuden, henkilörekisterin. Tausta-aineistoon voivat kuulua esim. paperille kirjoitetut asiakirjat arkistossa, mikrofilmit ja kortistot.

Tausta-aineistoon ja myös atk-rekisteriin saattaa olla varastoituna eläkeasian käsittelyn yhteydessä syntyneitä eläkelaitoksen sisäistä kirjeenvaihtoa, käsitteilymuistioita tai muuta oheismateriaalia, joka ei sisällä henkilötietoja. Vaikka tämä aineisto tietovarastossa on asetettu tietyn henkilön kohdalle, sitä ei voida pitää henkilörekisterin osana.

2.3.2

Tarkastusoikeus

Henkilörekisterilain 11 §:ssä säädetään rekisteröidyn tarkastusoikeudesta. Sen mukaan jokaisella on oikeus saada tietää, mitä häntä koskevia tietoja henkilörekisterissä on, tai ettei häntä koskevia tietoja ole.

24.3.1988

Rekisterinpitäjän on samalla ilmoitettava rekisterin säännönmukaiset tietolähteet sekä mihin rekisterin tietoja käytetään ja säännönmukaisesti luovutetaan.

Automaattisen tietojenkäsittelyn avulla ylläpidettävästä henkilörekisteristä on laadittava rekisteriseloste ja pidettävä se jokaisen nähtävillä rekisterinpitäjän toimipaikassa. Rekisteriselosteesta on ilmettävä rekisterin käyttötarkoitus sekä rekisterin tietosisältö (henkilörekisterilaki 10 §).

2.3.3

Tarkastuspyyntö

Tarkastuspyyntö on esitettävä joko henkilökohtaisesti eläkelaitoksen tai Eläketurvakeskuksen asiakaspalvelupisteessä tai omakätisesti allekirjoitetulla kirjeellä. Tarkastusoikeus on henkilökohtainen. Rekisteröity ei voi esim. valtuuttamalla antaa toisen tehtäväksi käyttää tätä hänelle kuuluvaa oikeutta. Holhoojalle on kuitenkin annettava holhottavan tiedot.

Pyynnöstä on ilmettävä, että se on tehty henkilörekisterilain nojalla. Jos siinä ei selkeästi viitata henkilörekisterilakiin tai tarkastusoikeuteen, niin pyyntö tulkitaan tavanomaiseksi eläketurvan tiedusteluksi (kts kohdat 2.2 ja 3.2.2). Siihen vastataan vakiintunutta työeläkelakien mukaista käytäntöä noudattaen.

Jotta rekisteröidyn tarkastusoikeus toteutuisi tarkoitettulla tavalla, tietojen pyytäjää opastetaan rekisteriselosteiden avulla.

2.3.4

Tietojen antaminen

Tarkastuspyynnön esittäneelle on ilman tarpeetonta viivytystä varattava tilaisuus tutustua häntä koskeviin tietoihin tai annettava tiedot pyydettäessä kirjallisesti. Tiedot on annettava ilman aiheetonta viivytystä. Tietojenannosta voidaan periä korvaus, jos siitä kun asianomainen edellisen kerran sai tiedot tarkastettavakseen on kulunut vähemmän kuin yksi vuosi.

Tarkastusoikeuden epämisestä on pyydettäessä annettava kirjallinen todistus. Todistuksessa on mainittava ne syyt, joiden perusteella tarkastusoikeus on evätty. Epäämisen veroisena pidetään sitä, että rekisterinpitäjä ei ole kolmen kuukauden kuluessa pyynnön esittämisestä antanut kirjallista vastausta tarkastusoikeuden perusteella tietoja pyytäneelle (henkilörekisterilaki 14 §).

24.3.1988

Tarkastuspyynnöistä on syytä pitää luetteloa, josta ilmenee pyynnön ja vastauksen päivämäärät sekä vastauksena annetun aineiston kuvaus.

2.3.5

Annettavat tiedot

Tarkastusoikeus koskee samalla tavalla sekä atk- että manuaalirekistereitä. Sen luonteeseen kuuluu, että aina on varauduttava esittämään kaikki pyytäjää koskevat henkilörekistereihin talletetut tiedot. Kun tarkastuspyyntö esitetään asiakaspalvelupisteessä henkilökohtaisesti, voidaan rekisteriselosteiden avulla kuvata atk-rekisterit ja samalla selostaa niiden tausta-aineisto (henkilörekisterin manuaalinen osa). Rekistereihin tutustuttamisen yhteydessä voidaan asiakkaan kanssa sopia, mitkä tiedot hän haluaa saada nähtäväkseen. Samalla voidaan sopia, miten tiedot annetaan.

Kirjeitse tehtyihin tarkastuspyyntöihin vastattaessa atk-rekisterin ja sen tausta-aineiston suora kopioiminen tulee vain harvoin kyseeseen. Kirjeitse asiointia helpottamaan voidaan laatia lyhyt selostus siitä, mitä tietoja rekisterinpitäjällä yleensä on eläkkeensaajista ja vakuutetuista. Mahdollisesti pois jätettyjen rekisteritietojen olemassaolosta on mainittava ja kerrottava, miksi niiden esittämistä ei ole pidetty rekisterin tarkastamisen kannalta tarpeellisena. Täydentäviä tietoja voidaan pyytää ja antaa puhelimitsekin.

2.3.6

Tarkastusoikeuden rajoitukset

Tarkastusoikeuden rajoituksista työeläkejärjestelmässä kyseeseen tulee lähinnä henkilörekisterilain 12 §:n 1 momentin 2. kohta, jonka mukaan tarkastusoikeutta ei ole, jos tiedon antamisesta saattaisi aiheutua vakavaa vaaraa rekisteröidyn terveydelle tai hoidolle taikka jos tiedon antaminen saattaisi olla vastoin muuta erittäin tärkeää yksityistä etua. Tämä vastaa työeläkejärjestelmässä omaksuttua terveydentilaa koskevien tietojen antamiskäytäntöä (kts kohta 2.2.1).

Tarkastusoikeuden epämisestä on tässäkin tilanteessa pyydettäessä annettava kirjallinen todistus.

Tietosuojavaltuutettu voi rekisteröidyn hakemuksesta antaa rekisterinpitäjälle määräyksen tarkastusoikeuden toteuttamisesta ja rekisterissä olevan virheen oikaisusta (henkilörekisterilaki 35 § 1 mom.).

24.3.1988

3

TIETOJEN SALASSAPITO- JA ANTAMISSÄÄNNÖKSET TYÖELÄKE- JA LÄHILAEISSA

3.1

Salassapitosäännökset

- TEL 18 § TEL:n 18 §:n 2 momentissa on säädetty rangaistus sille, joka luvattomasti ilmaisee, mitä hän sanotussa laissa säädettyjä tehtäviä täyttäessään on saanut tietää jonkun henkilön taloudellisesta asemasta tai terveydentilasta. Salassapitovelvollisuuden rikkomisesta on tuomittava sakkoon, ellei teosta ole muussa laissa säädetty ankarampaa rangaistusta. Myös LEL:ssä, TaEL:ssä, MYEL:ssä ja YEL:ssä on säädetty noudatettavaksi mainittua säännöstä. Vastaavanlainen säännös on myös eläkesäätiölain 32 §:ssä ja avustuskassalain 98 §:ssä.
- Vak.yhtiölaki Vakuutusyhtiöiden osalta on lisäksi voimassa, mitä on säädetty vakuutusyhtiölain 18 luvun 6 §:ssä. Siinä on säädetty rangaistus sille, joka luvattomasti ilmaisee, mitä sanotussa laissa säädettyjä tehtäviä täyttäessään on saanut tietää vakuutusyhtiön tai jonkun muun taloudellisesta asemasta taikka liike- tai ammattisalaisuudesta taikka jonkun henkilön terveydentilasta.
- KVTEL KVTEL 12 a §:n 1 momentin mukaan ei Kunnallisen eläkelaitoksen luottamushenkilö eikä laitoksen viranhaltija tai työntekijä saa luvatta ilmaista, mitä hän sanotussa laissa säädettyjä tehtäviä täyttäessään on saanut tietää jonkun henkilön taloudellisesta asemasta tai terveydentilasta. Sanotun pykälän 2 momentissa on säädetty, että salassapitovelvollisuuden rikkomisesta on tuomittava sakkoon tai vankeuteen enintään kuudeksi kuukaudeksi, jollei teosta ole muussa laissa säädetty ankarampaa rangaistusta.
- VEL VEL:ssä ei ole nimenomaista säännöstä salassapidosta. Valtiokonttori virastona noudattaa yleisten asiakirjain julkisuudesta annettua lakia. Henkilön terveydentilaa koskevat tiedot on erityisesti suojattu.
- MEL MEL 62 §:ssä on säädetty vastaavanlainen salassapito kuin TEL:ssä ja vakuutusyhtiölaissa.
- Henkilörekisterilaki 41 § Henkilörekisterilain 41 § määrää vaitiolovelvollisuuden. Joka henkilötietoja kerättäessä, talletettaessa, käytettäessä tai luovutettaessa on saanut tietää jotakin toisen henkilökohtaisista oloista tai taloudellisesta asemasta, ei saa em. lain vastaisesti sivulliselle ilmaista näin saamiaan tietoja.

24.3.1988

Henkilörekisteriä koskevan salassapitovelvollisuuden rikkomisesta on tuomittava sakkoon tai vankeuteen enintään kuudeksi kuukaudeksi (henkilörekisterilaki 46 §).

3.2

Tietojen antamissäännökset

3.2.1

Asiakirjojen julkisuus

Yleisten asiakirjojen julkisuudesta annettu laki ja asetus sisältävät yleiset säännökset julkisten viranomaisten hallussa olevien asiakirjojen salassapidosta ja luovuttamisesta. Yleisperiaatteena on asiakirjojen julkisuus, mutta samalla on säädetty tarpeelliset julkisuusperiaatteen rajoitukset silloin, kun on kysymys tiedon luovuttamisesta henkilörekisteristä. Lisäksi tietyt asiakirjat on määrätty salassa pidettäviksi. Asiakirjajulkisuuslakiin sisältyvät keskeisinä myös säännökset asianosaisen oikeudesta saada tieto häntä itseään koskevista asiakirjoista.

Lain tarkoittamia asiakirjoja ovat viranomaisen laatimat ja antamat sekä sille lähetetyt tai annetut asiakirjat, jotka ovat sen hallussa. Asiakirjoja ovat myös lävistämällä, magneetoimalla tai muulla näihin verrattavalla tavalla aikaansaadut tallenteet, jotka on tarkoitettu luettaviksi, kuunneltaviksi tai muutoin ymmärrettäviksi.

Sanotussa laissa on säädetty, mitä viranomaisella siinä tarkoitetaan. Eläketurvakeskus ja yksityisen sektorin eläkelaitokset eivät ole laissa tarkoitettuja viranomaisia, joten niitä ei asiakirjojen julkisuuslaki koske. Tulkinnanvaraisissa tapauksissa tästä laista on kuitenkin saatavissa johtoa.

3.2.2

Vapaakirjaa tai muutoin eläkeoikeutta koskevien tietojen antaminen työntekijälle ja yrittäjälle itselleen

TEA 4 § TEA 4 §:n mukaan eläkelaitos ja Eläketurvakeskus ovat velvolliset pyydetessä antamaan työntekijälle niiden hallussa olevat tiedot, jotka koskevat hänen vapaakirjaansa tai muutoin hänen eläkeoikeuttaan. MYEA:n ja YEA:n 4 §:ssä ovat samansisältöiset säännökset tietojen antamisesta yrittäjille.

LEA 4 § LEA 4 §:n mukaan Eläketurvakeskuksen tulee vakuutetun
TaEA 4 § pyynnöstä antaa hänelle kirjallinen ilmoitus siitä
TEL:n 9 §:n mukaisesta muunnetusta yhteenlasketusta

24.3.1988

palkkamäärästä, josta hänen työsuhteittensa perusteella on Työeläkekassalle suoritettu vakuutusmaksuja. TaEA 4 § määrää soveltuvin osin noudatettavaksi LEA 4 §:ää.

3.2.3

Henkilörekisterilain mukainen tarkastusoikeus

Henkilö- Jokaisella on salassapitosäännösten estämättä oikeus rekiste- tiedon etsimiseksi tarpeelliset seikat ilmoitettuaan rilaki saada tietää, mitä häntä koskevia tietoja henkilöre- 11 § kisterissä on, tai ettei rekisterissä ole häntä koskevia tietoja. Rekisterinpitäjän on samalla ilmoitettava rekisterin säännönmukaiset tietolähteet sekä mihin rekisterin tietoja käytetään ja säännönmukaisesti luovutetaan (kts. kohta 2.3).

3.2.4

Eläkeasian hoitamista varten tarvittavien tietojen antaminen edunvalvojalle

TEL Jos eläkkeenhakija on alaikäinen taikka sairauden tai 19b § muun syyn takia kykenemätön hoitamaan eläkeasioitaan eikä hänellä ole holhoojaa tai uskottua miestä, eläkelaitos voi TEL 19 b §:n mukaan hyväksyä edunvalvojaksi hakijan lähiomaisen tai muun henkilön, joka on pääasiallisesti hänestä huolehtinut. Edunvalvojan hyväksyminen puhevallan käyttäjäksi merkitsee, että hänellä on oikeus saada eläkeasian hoitamista varten tarvittavat tiedot. Sanottua säännöstä on noudatettava myös LEL:ssä, TaEL:ssa, YEL:ssä ja MYEL:ssä.

3.2.5

Eläkejärjestelyä koskevien tietojen antaminen työnantajalle ja yrittäjälle

TEA 4 § TEA 4 §:n mukaan eläkelaitos on velvollinen pyydettäessä antamaan työnantajalle ne eläketurvajärjestelyyn liittyvät tiedot, jotka ovat tarpeellisia yrityksen hoitoa ja kirjanpitoa varten. Käytännössä tämä merkitsee, että eläkelaitos voi työnantajan pyynnöstä antaa tiedon eläkehakemuksen käsittelyvaiheesta ja välttämättömät tiedot työnantajalta perittävän eläkevakuutusmaksun oikeellisuuden tarkastamiseksi.

Säännös velvoittaa antamaan tietoja vain työnantajan omasta eläkejärjestelystä. Vastaavasti MYEA:n ja YEA:n 4 §:n mukaan eläkelaitos on velvollinen antamaan vakuutusmaksuvastuuseen vaikuttavat tiedot YEL:n tai MYEL:n mukaista toimintaa harjoittavalle yrittäjälle, yhtymälle tai yhteisölle.

24.3.1988

TEL 19 c §:n tarkoittamassa tilanteessa työnantajalle voidaan antaa tieto työntekijälle myönnetystä eläkkeestä.

Jos työnantajalla on vapaamuotoinen lisäeläkejärjestelmä, eläkelaitos voi antaa eläkejärjestelyn hoitajalle tarpeelliset tiedot etuuksien myöntämisestä ja laskemisesta varten.

3.2.6

Tietojen antaminen Eläketurvakeskukselle ja toiselle eläkelaitokselle

TEL 17 § TEL:n 17 §:n 2 momentin mukaan lakisääteistä vakuutus- tai harjoittava vakuutus- tai eläkelaitos ja eläkesäätiö ovat velvolliset pyynnöstä antamaan käsiteltävänä olevan asian ratkaisuun vaikuttavat tiedot maksutta toiselle TEL-eläkelaitokselle, Eläketurvakeskukselle ja valitusviranomaiselle sekä lakisääteistä vakuutusta harjoittavalle vakuutuslaitokselle. Myös LEL:ssä, TaEL:ssä, MYEL:ssä ja YEL:ssä on säädetty noudatettavaksi mainittua säännöstä.

3.2.7

Muut lakisääteistä työ- ja virkaeläkettä maksavat eläkelaitokset

VEL 26 § Eläketurvakeskus ja eläkelaitokset ovat velvolliset VPEL 23§ pyynnöstä antamaan maksutta käsiteltävänä olevan asian KVTEL12§ ratkaisuun vaikuttavat tiedot valtiokonttorille, KiEL 10§ Kunnalliselle eläkelaitokselle, kirkkohallitukselle ja MEL 64 § Merimieseläkekassalle. Nämä velvoitteet on säädetty VEL:n 26 §:ssä, valtion perhe-eläkelain 23 §:ssä, KVTEL:n 12 §:ssä, KiEL:n 10 §:ssä ja MEL:n 64 §:ssä.

Näiden laitosten kanssa ja työeläkejärjestelmän kesken on lisäksi erikseen sovittu eläkehakemusten välittämiseen ja eläkeratkaisujen rekisteröintiin liittyvästä yhteistyöstä. Mainitussa yhteistyössä ovat mukana myös Suomen Pankki ja Kansaneläkelaitos niiden eläkeohjesääntöjen mukaisten eläkkeiden osalta. Pääosa tiedoista välittyy mainituille laitoksille sovitun yhteistyön avulla.

3.2.8

Maatalousyrittäjien eläkelaitoksen velvollisuus antaa tietoja liikennevahingon korvauksen laskemiseksi

MYEL 19 § Maatalousyrittäjien eläkelaitos on velvollinen antamaan tiedot liikennevakuutusyhtiöille sekä liikennevakuutusyhdistykselle ja tapaturmavirastolle liikennevahingon korvausta laskettaessa tarvittavan vuosityöansion määrittämistä varten. (Kts. kohdasta 4.4 tehtävien siirtämisestä tapaturmavirastolta valtiokonttorille.)

24.3.1988

3.3

Eläketurvakeskuksen valtuuttamat palvelupisteet

TEA 11 § Eläketurvakeskus voi TEA 11 §:n 4 momentin perusteella valtuuttaa asiamiehiä eläkehakemusten vastaanottamiseen. Eläketurvakeskus on antanut tällaisen valtuutuksen pankeille, postitoimipaikoille lukuunottamatta postiasemia ja Kansaneläkelaitoksen paikallistoimistoille. Niiden asiamiesasema on määritelty näiden laitosten ja Eläketurvakeskuksen välisin sopimuksin.

Palvelupisteillä on oikeus saada paitsi eläkehakemuksen vireillepanemisessa tarvittavia tietoja, myös hakemuksen käsittelyn edistymiseen liittyviä tietoja eläkkeenhakijan informoimiseksi.

3.4

Eläkelaitosten palvelupisteet ja asiamiehet

Eläkelaitosten paikallisina palvelupisteinä toimivat, paitsi eläkelaitosten omat, myös niiden osakas- tai yhteistoimintayhtiöiden konttorit.

Eläkelaitosten asiamiehiä ovat ne osakas- ja yhteistoimintayhtiöiden tai vastaavien osapuolten palveluksessa tai niihin asiamiessuhteissa olevat henkilöt, jotka on merkitty eläkelaitosten asiamiesrekisteriin. Eläkelaitokset voivat valtuuttaa asiamiehensä toimimaan eläkevakuutusten voimaansaattamiseen, niiden ylläpitämiseen, eläkkeiden ennakkolaskelmapyyntöjen ja eläkehakemusten vastaanottamiseen ja eläkkeiden maksamiseen sekä muihin vakuutettujen ja eläkevakuutuksenottajien palveluun liittyvissä tehtävissä.

Eläkelaitosten valtuuttamien asiamiesten asema on toinen kuin eläkehakemusten vastaanottajina toimivien kohdan 3.3 mukaisten asiamiehien. Valtuutettujen asiamiesten asema on sama kuin eläkelaitoksen muun henkilökunnan. Heitä sitovat TEL 18 §:ssä sekä vakuutusyhtiölain 18 luvun 6 §:ssä määritellyt salassapitovollisuudet.

24.3.1988

4

VIRANOMAISTEN JA LAITOSTEN OIKEUS SAADA TIETOJA MUISSA LAEISSA OLEVIEN SÄÄNNÖSTEN MUKAAN

4.1

MELA luopumiseläkelaitoksena

LUEL 24§ Eläketurvakeskus ja eläkelaitokset ovat velvolliset Melan pyynnöstä antamaan sille maksutta kaikki hallussaan olevat luopumiseläkeasian ratkaisuun vaikuttavat tiedot. Tästä on säädetty LUEL:n 24 §:n 1 ja 2 momentissa.

Mela on sopinut Eläketurvakeskuksen kanssa LUEL-tietoliikenteestä. Se tapahtuu samaan tapaan kuin MYEL-asioissa.

Sukupolvenvaihdoseläke on MYEL-eläke. Tietojen antaminen ja salassapito ratkeaa suoraan MYEL:n ja TEL:n mukaan.

4.2

Kansaneläkelaitos ja sen paikallistoimistot

Kansaneläkelaitoksen paikallistoimistojen oikeudesta saada tietoja työeläkehakemusten vastaanottajina on kerrottu kohdassa 3.3.

SVL 68 § Sairausvakuutuslain 68 §:n nojalla eläkelaitoksilla on velvollisuus antaa sosiaalivakuutustoimikunnalle, Kansaneläkelaitokselle, sosiaalivakuutuslautakunnalle ja tarkastuslautakunnalle maksutta niiden käsiteltävänä olevan asian ratkaisuun vaikuttavat tiedot. Sairauspäivärahan ja työeläkkeen maksamiseksi tietojen tarve on säännöllistä. Tietoliikenteestä on erikseen sovittu Kansaneläkelaitoksen kanssa.

KEL 83 § Kansaneläkelain 83 §:n mukaan eläkelaitokset ovat velvolliset pyynnöstä antamaan Kansaneläkelaitokselle, sen paikallistoimistolle ja sosiaalivakuutustoimikunnalle, tarkastuslautakunnalle sekä vakuutusosikeudelle tietoja, jotka ovat tarpeen eläkeoikeuden tai eläkkeen määrän selvittämiseksi.

KEA 70 § Kansaneläkeasetuksen 70 §:n mukaan eläkelaitos on velvollinen vuosittain korvauksetta ilmoittamaan Kansaneläkelaitokselle myöntämästään eläkkeestä sekä sen määrän muuttumisesta. Tämän velvoitteen työeläkejärjestelmä hoitaa siten, että Eläketurvakeskus välittää Kansaneläkelaitokselle eläketapahtumatiedot jokaisesta eläkeratkaisusta.

24.3.1988

Kansaneläkelaitoksen hoitaessa vammaistukilain (380/87) mukaisia tehtäviä sillä on vammaistukilain 8 §:n perusteella KEL 83 §:n mukainen tietojensaanti-oikeus.

4.3

Työttömyyskassat ja työttömyysturvan toimeenpanoviranomaiset

Työttö- Työttömyysturvalain 29 §:n mukaan eläkelaitokset
turvaL ovat velvolliset pyynnöstä antamaan työvoimatoimis-
29 § tolle, työvoimatoimikunnalle, sosiaalivakuutustoimi-
kunnalle ja työttömyyskassalle sekä työttömyysturva-
lautakunnalle ja vakuutusosastolle hakijan työttö-
myyspäiväraha-oikeuden ratkaisemiseksi tarvittavia
tietoja. Tällaisia tietoja ovat eläkkeen määrää ja
lajia koskevat tiedot. Terveystilaa koskevia tietoja
ei saa antaa.

4.4

Tapaturmavakuutuslaitokset ja valtiokonttori tapaturmavakuutuslain tar-
koittamissa tehtävissä

Tapatur- Tapaturmavakuutuslain 65 a §:n mukaan Eläketurvakeskus
mavak.L ja lakisääteistä vakuutusta harjoittava vakuutus- tai
65 a § eläkelaitos on velvollinen pyynnöstä antamaan tapatur-
mavakuutuslaissa tarkoitettulle vakuutuslaitokselle
sekä muutoksenhakuviranomaiselle maksutta hallussaan
olevat vakuutus- ja korvausasian ratkaisuun vaikutta-
vat tiedot. Edellä tarkoitettut muutoksenhakuviranomai-
set ovat: tapaturmalautakunta, vakuutusosasto ja kor-
kein oikeus.

Valtion vastattaviin työ- ja liikennetapaturmiin liit-
tyvien tehtävien hoito siirtyi 28.2.1987 tapaturmavi-
rastolta valtiokonttorille.

Edellä sanottu tietojenantovelvollisuus on myös ammat-
titautilain 2 §:n ja maatalousyrittäjien tapaturmava-
kuutuslain 9 §:n nojalla.

4.5

Sosiaalihuollon viranomaiset

Sosiaa- Sosiaalihuollon viranomaisten oikeudesta saada tietoja
lihuol- mm. eläkelaitoksilta ja Eläketurvakeskuksesta on
toL säädetty sosiaalihuoltolain 56 §:ssä, jonka 1 momentti
56 § kuuluu:

Valtion ja kunnan viranomaisen sekä muu julkisoikeu-
dellinen yhteisö, kansaneläkelaitos, eläketurvakeskus,
eläkesäätiö ja muu eläkelaitos, vakuutuslaitos, huol-
totoimintaa tai sairaanhoitotoimintaa harjoittava

24.3.1988

yhteisö tai laitos ovat velvollisia pyynnöstä antamaan maksutta sosiaalihuollon viranomaisille näiden tehtävien suorittamiseksi tarpeelliset tiedot ja selvitykset.

Sosiaalihuollon viranomaisilla on oikeus saada tehtäviensä suorittamiseksi tarpeelliset tiedot. Tietojen-antovelvollisuutta ei ole rajattu tiettyyn tarkoitukseen pyydettyihin tietoihin. Tietoja voidaan pyytää mm. laitoshuollosta perittävän maksun määräämiseksi samoin kuin toimeentulotuesta tai sotilasavustuksesta päätettäessä.

Eläketurvakeskuksen ja sosiaalihallituksen välisissä neuvotteluissa on pidetty tarkoituksenmukaisena, että sosiaaliviranomaiset pyytävät eläkelaitokselta tai Eläketurvakeskukselta tietoja vain silloin, kun sosiaalihuollon asiakkaalta tai hänen holhoojaltaan ei saada sosiaaliviranomaiselle riittäviä tietoja.

Sosiaaliviranomaisten työeläkejärjestelmältä tarvitsemat tiedot liittyvät yleensä eläkkeeseen. Työpaikkaa tai palkkaa koskevissa kyselyissä tiedot annetaan mikäli havaitaan, että tietoja pyydetään lapsen eläituksen turvaamiseksi tai että sosiaaliviranomainen ei voi niitä muista lähteistä saada. Henkilön terveydentilaa koskevia tietoja ei yleensä anneta.

Eläketurvakeskus ja eläkelaitokset voivat keskuudessaan ohjata sosiaaliviranomaisen kirjallisen tietopyynnön sen vastattavaksi, jonka hallussa tarvittavat tiedot ovat ja joka on velvollinen tiedot antamaan.

4.6

Holhoojat ja virkaholhoojat

Holhooja on holhottavan edustaja, jolle voidaan antaa samat tiedot kuin henkilölle itselleen.

Virkaholhooja on kunnan holhouslautakunnan nimeämä holhottavien asioita hoitamaan määrätty henkilö. Hänelle voidaan antaa samat tiedot kuin muullekin holhoojalle.

4.7

Holhouslautakunnat

Holhouslautakuntien tehtävänä on valvoa holhottavien omaisuutta. Näin niillä voidaan katsoa olevan eläketietojen saamiseen samat oikeudet kuin henkilöllä itsellään. Lääkärintodistuksia ja työsuhde- ja palkkatietoja ei kuitenkaan voida antaa.

24.3.1988

4.8

Uskotut miehet

Uskottu mies on henkilö, jonka oikeus on määrännyt hoitamaan asianomaisen taloudellisia ja oikeudellisia asioita taikka asianomaisen estyneenä ollessa jotakin tiettyä asiaa. Uskotulle miehelle voidaan antaa tietoja, jotka ovat tarpeen sen asian hoitamisessa, johon hänet on määrätty.

4.9

Terveysviranomaiset

Kansanterveyslaissa ja eräissä sitä lähellä olevissa laeissa Eläketurvakeskukselle on säädetty laitoshoidossa olevan maksun määräämistä varten tarpeellisten tietojen antovelvollisuus. Tämä velvollisuus on:

- kansanterveyslain 21 a §:n 4 momentin perusteella kunnan terveyslautakunnalle tai sen alaiselle viranhaltijalle
- kunnallisista yleissairaaloista annetun lain 24 §:n 5 momentin perusteella keskussairaalan kuntainliiton liittohallitukselle tai sen määräämälle viranhaltijalle
- kunnallisista yleissairaaloista annetun lain 33 §:n perusteella alue- ja paikallissairaalan ja muun kunnallisen sairaalan osalta liittohallitukselle, kunnanhallitukselle taikka niiden määräämälle viranhaltijalle
- tuberkuloosilain 24 §:n 2 momentin ja mielisairaslain 18 §:n 3 momentin perusteella vastaavan kuntainliiton liittohallitukselle, kunnanhallitukselle taikka niiden määräämälle viranhaltijalle.

Edellä tarkoitettussa tietojenannossa noudatetaan samoja periaatteita kuin tietojen annossa sosiaalihuollon viranomaisille.

4.10

Suojatyön järjestäjät

Invalidihuoltolain 22 c §:n 4 momentin mukaan Eläketurvakeskus ja eläkelaitokset ovat velvollisia pyynnöstä antamaan maksutta suojatyön järjestäjille tietoja suojatyöntekijän saamista eläke-eduista.

Suojatyön järjestäminen edellyttää sosiaalihuollon antamaa lupaa. Lupa voidaan antaa kunnalle, kuntainliitolle tai muulle tehtävään sopivalle yhteisölle tai säätiölle. Tiedon luvan saaneista saa sosiaalihuolluksesta.

24.3.1988

4.11

Verohallitus, lääninverovirasto ja liikevaihtoverotoimisto

VerotusL 47 §
Verotuslain 47 §:n mukaan jokaisen on annettava verohallituksen tai lääninveroviraston kehotuksesta sellaisia toisen verotusta, verotarkastusta tai verotusta koskevaa muutoksenhakuasiaa varten välttämättömiä tietoja, jotka selviävät hänen hallussaan olevista asiakirjoista tai muutoin ovat hänen tiedossaan, mikäli hänellä ei lain mukaan ole oikeutta kieltäytyä todistamasta asiassa. Toisen verotukseen vaikuttavia, hänen taloudellista asemaansa koskevia tietoja ei kuitenkaan saa kieltäytyä antamasta.

Liikevaihtoverolain 40 § on sisällöltään sama kuin verotuslain 47 §. Sen mukaan liikevaihtoverotoimistolla on vastaava oikeus tietojen saantiin kuin lääninverovirastolla.

Verotusasiaa varten tarvittavat tiedot ilmenevät ensisijaisesti veroilmoituksesta ja sitä täydentävistä tiedoista ja selvityksistä. Hallituksen esityksen perustelujen mukaan, jota eduskunta vielä painotti, verotuslain 47 §:ssä tarkoitettuja tietoja tulisi vaatia vain niissä tapauksissa, joissa se on todella välttämätöntä. Tiedot ovat verotusta varten vasta siinä tapauksessa välttämättömiä, että niitä ei normaalilla tavalla saada. Tämä veroviranomaisen on tietoja pyytäessään nimenomaan todettava.

Terveystilaa koskevia tietoja ei veroviranomaisilla ole oikeutta saada.

Tiedot annetaan vain otsikossa mainittujen veroviranomaisten pyynnöstä.

4.12

Verotoimistot ja -virastot

Ennakkoperintälain 5 §:n ja 21 a §:n nojalla eläkkeen maksajan on annettava veronkantoviranomaisille ennakonpidätyksen valvontaa varten tarpeelliset tiedot. Ennakonpidättäjänä olevan eläkelaitoksen on annettava verotoimistolle ja -virastolle veronpidätystä ja eläkkeen määrää koskevat tiedot. Eläketurvakeskus voi ilmoittaa eläkettä maksavan laitoksen. Muita tietoja ei voida antaa.

4.13

Erorahasto

Erorahalain 5 §:n 1 momentin mukaan siinä mainittu työnantaja, valtion, kunnan, kirkon ja seurakunnan ja muun julkisoikeudellisen yhteisön viranomainen, vakuu-

24.3.1988

tus- ja eläkelaitos ovat velvolliset pyynnöstä antamaan erorahastolle maksutta erorahahakemuksen ratkaisemiseksi tarvittavat tiedot.

4.14

Poliisiviranomaiset

Poliisiviranomaisille tietoja voidaan antaa rikosasioiden selvittelyä varten. Katoamistapausten selvittämiseksi voidaan ilmoittaa työntekijän viimeinen työpaikka. Jos poliisiviranomainen toimii ulosottoasioissa, niin tietojenannossa noudatetaan kohdassa 5.13 sanottua ohjetta.

Se mitä edellä on sanottu poliisiviranomaisesta koskee myös virallista syyttäjää.

5

TIETOJEN ANTAMISESTA NIILLE, JOILLA EI OLE LAKISÄÄTEISTÄ OIKEUTTA TIETOJEN SAAMISEEN

Kaikissa jäljempänä olevissa tapauksissa tiedot voi antaa asianomaisen luvalla. Tällöin tietojen antamista koskevat samat rajoitukset kuin asianomaisen itse tietoja pyytäessä. Lupa edellyttää, että tietojen pyytäjällä on valtuutus. Eräissä tapauksissa tällainen valtuutus on annettu hakemuslomakkeella, jolloin ei tarvitse erikseen tarkistaa luvan olemassaoloa. Tieto- ja lääkärinlausunnoista ei kuitenkaan voida yleisvaltuutuksen perusteella antaa, vaan tällöin tietojenanto edellyttää yksilöityä valtuutusta.

5.1

Asianajajat

Asianajajalla on valtuutuksen perusteella sama oikeus saada tietoja kuin hänen päämiehellään.

5.2

Aviopuolisot ja muut lähiomaiset

Aviopuolisolla tai muulla lähiomaisella on oikeus saada tietoja, jos hän toimii eläkelaitoksen hyväksymänä edunvalvojana. Muulloin tietoja ei voida antaa, ei esimerkiksi jos puoliso toimii omassa elatusasiansaan.

5.3

Henkivakuutusyhtiöt

Henkivakuutusyhtiölle voidaan tietoja antaa valtuutuksen perusteella. Valtuutus annetaan yleensä vakuutus- tai korvaushakemuslomakkeella.

24.3.1988

5.4

Kunnalliset oikeusaputoimistot ja oikeusavustajat

Oikeusavustajalla on valtuutuksen perusteella sama oikeus saada tietoja kuin päämiehellä.

5.5

Lehdistö ja muu julkinen sana

Lehdistölle ja muulle julkiselle sanalle ei voida antaa yksityistä vakuutettua, eläkkeensaajaa tai työnantajaa koskevia tietoja.

5.6

Liikennevakuutusyhtiöt ja valtiokonttori liikennevakuutusasioissa sekä tapaturmavirasto sotilasvammalain mukaisissa asioissa

Liikennevakuutusyhtiöille ja valtiokonttorille voidaan antaa henkilövahingon lakisääteiseen liikennevakuutuskorvaukseen ja tapaturmavirastolle sotilasvammalain mukaiseen korvaukseen vaikuttavia tietoja. (Kts. kohdasta 4.4 tehtävien siirtämisestä tapaturmavirastolta valtiokonttorille.) Tämä on perusteltua, koska näiden lakien ja työeläkelakien välinen yhteensovitus edellyttää yhteistoimintaa.

5.7

Lomalautakunnat

Maatalousyrittäjien ja muiden yrittäjien vuosilomasta on säädetty laeissa. Niiden soveltamisesta vastaavat lomalautakunnat, joille yrittäjien on itse selvitettävä mm. työtulonsa. Lomalautakunnille tietoja ei voida antaa ilman valtuutusta.

5.8

Pankit

Pankkien oikeudesta saada tietoja työeläkehakemusten vastaanottajina on kerrottu kohdassa 3.3. Pankille voidaan antaa myös eläkkeiden maksuun liittyviä tietoja silloin, kun pankki toimii eläkkeen maksupaikkana. Muita tietoja pankeille ei voida antaa.

5.9

Sairaalan sosiaalihoitajat

Sairaalan sosiaalihoitajat toimivat usein edunvalvojina, jolloin heillä on kohdan 3.2.4 mukainen oikeus tietojen saamiseen.

24.3.1988

5.10
Sosiaalihalitus

Sosiaalihalitus pyytää tietoja yleensä invalidirahan yhteensovittamista varten. Tiedot voidaan antaa, jos asianomainen on invalidirahahakemuksessa antanut luvan tietojen pyytämiseen eläkelaitoksilta ja Eläketurvakeskukselta.

5.11
Tutkijat

Tietojenanto tutkijoille on harkittava kussakin tapauksessa erikseen. On otettava huomioon, että salassapitovelvollisuus on säädetty eläkevakuutetun suojaamiseksi. Koska tutkimustoiminta ei yleensä välittömästi palvele yksilöidyn eläkevakuutetun etua, tietojen antamisessa on oltava varovainen. Tutkijalta sekä laitokselta, jossa hän toimii on vaadittava vaitiolositoumus.

5.12
Työnantajat

Kts. kohta 3.2.5.

5.13
Ulosottoviranomaiset

Työsuhde- ja palkkatietoja ulosottoviranomaisille ei voida antaa. Jos on kysymys puolisolle tai lapselle maksettavan elatuksen ulosmittauksesta, eläkelaitos voi antaa tietoja eläkkeestä. Muissa tilanteissa tietoja ei voida antaa.

Eläkkeiden ulosmittaamisesta annettu yleiskirje 7/76 on voimassa. Hallituksen esitys eduskunnalle eläkkeiden ja eräiden muiden etuuksien ulosmittausta koskevan lainsäädännön muuttamisesta on yleiskirjeessä 6/88.

5.14
Vakuutusalan Kuntouttamiskeskus

Vakuutusalan Kuntouttamiskeskus saa yleensä tarvitsemansa tiedot eläkettä maksavalta eläkelaitokselta kuntoutusasia vireille pantaessa. Tietoja voidaan antaa myös eläkelaitoksen selville saamiseksi ja kuntoutuksen jälkiseuranta varten. Jos on kysymys pelkästään tapaturma- tai liikennevakuutuslain mukaisen korvauksensaajan kuntouttamisesta, tietojenanto edellyttää, että kuntouttamiskeskus on saanut vakuutetulta luvan tietojen pyytämiseen eläkelaitoksilta.